

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΙΣ 13 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Η ταυτότητα των υποστηρικτών του Α. Τσίπρα* και
του Κ. Μητσοτάκη**

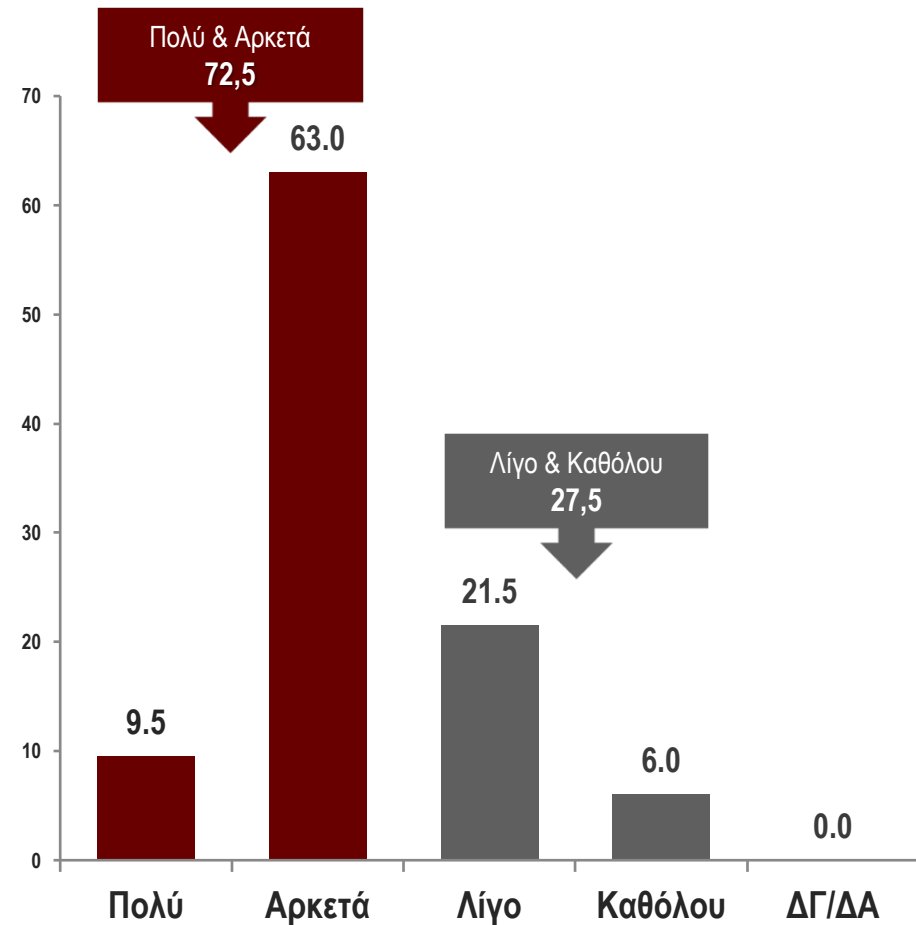
* 15,5% (1.981 άτομα) που δηλώνουν πιο κοντά στον Α. Τσίπρα,

** 21% (2.684 άτομα) που δηλώνουν πιο κοντά στον Κ. Μητσοτάκη

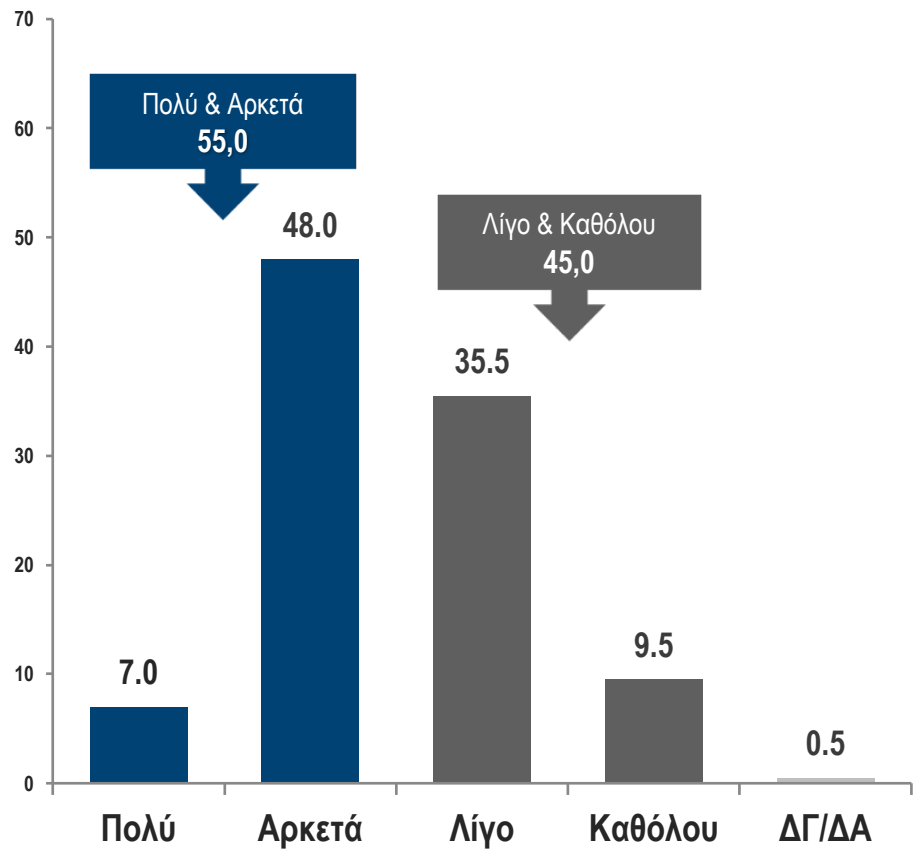
Ι. ΤΟΠΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ
Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τη ζωή στην περιοχή που κατοικείτε;

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

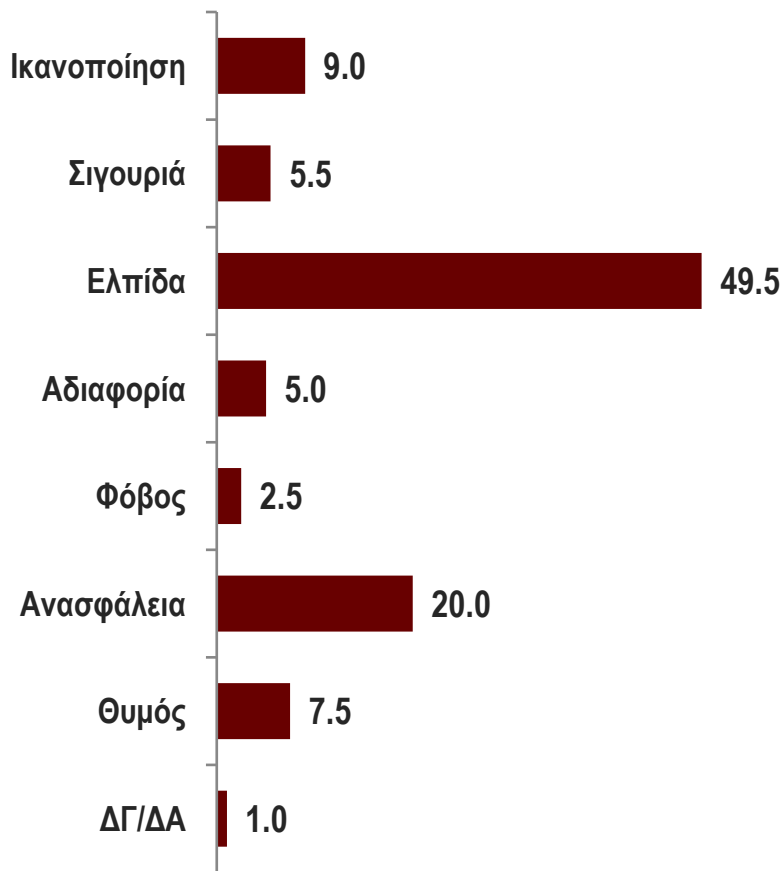
Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

ΚΥΡΙΑΡΧΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Ποιο από τα παρακάτω συναισθήματα κυριαρχεί στη ζωή σας τον τελευταίο καιρό;

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα της περιοχής σας; Σε ποιους τομείς εντοπίζονται;

ΕΩΣ 3 ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

II. ΘΕΜΑΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

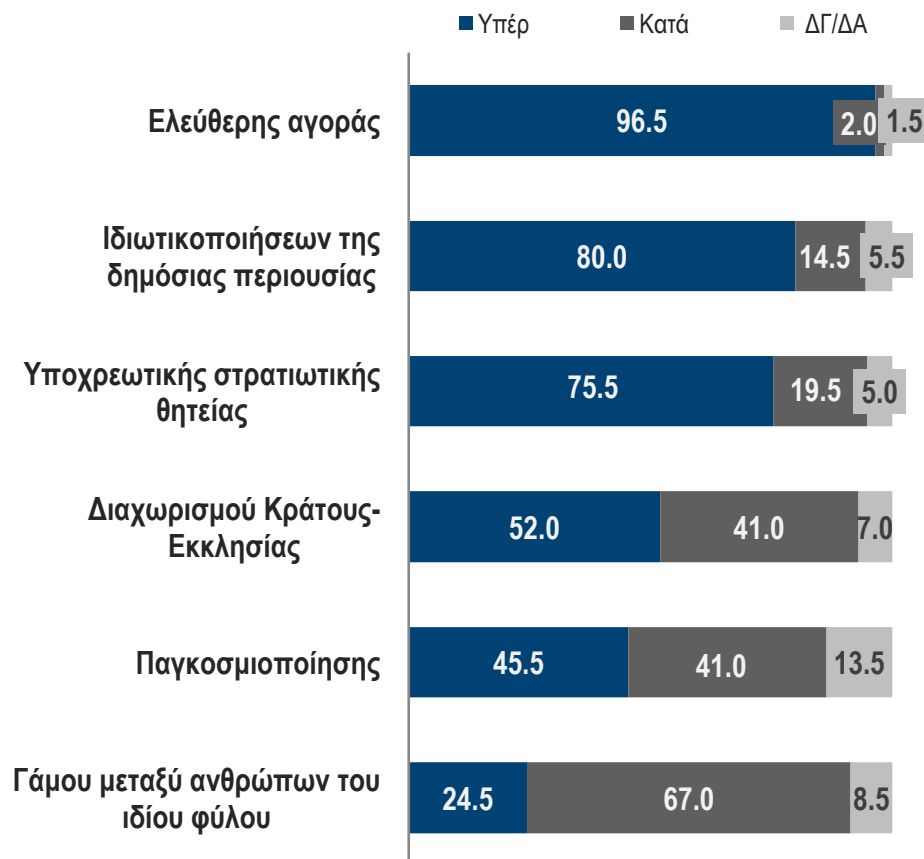
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (1)

Είστε υπέρ ή κατά...:

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

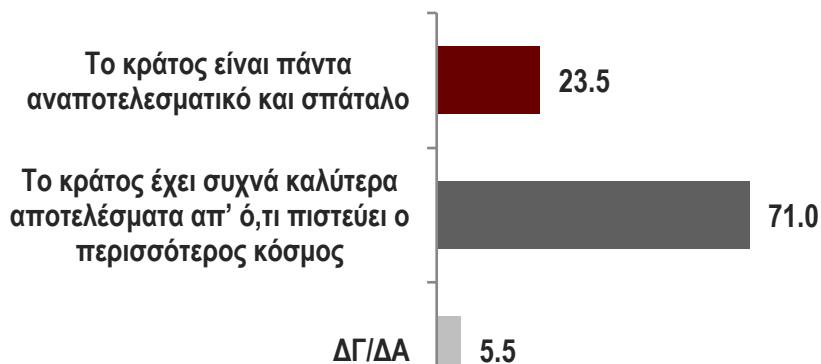
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (2)

Από τις παρακάτω φράσεις, παρακαλώ πείτε μου ποια ταιριάζει περισσότερο στα δικά σας πιστεύω - έστω κι αν καμία από τις δύο δεν είναι απόλυτα σωστή.

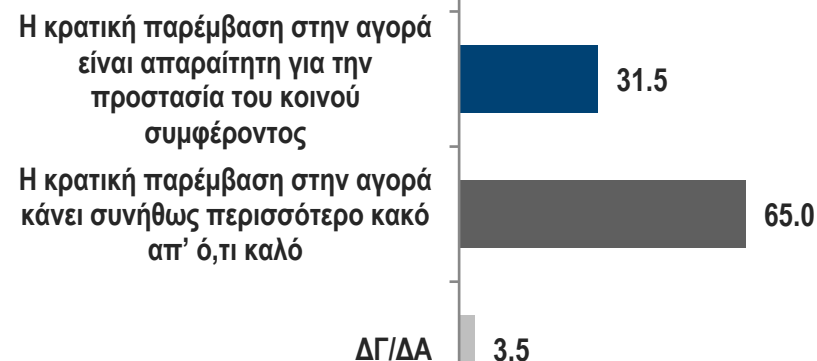
Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

Το κράτος

Το κράτος και η αγορά

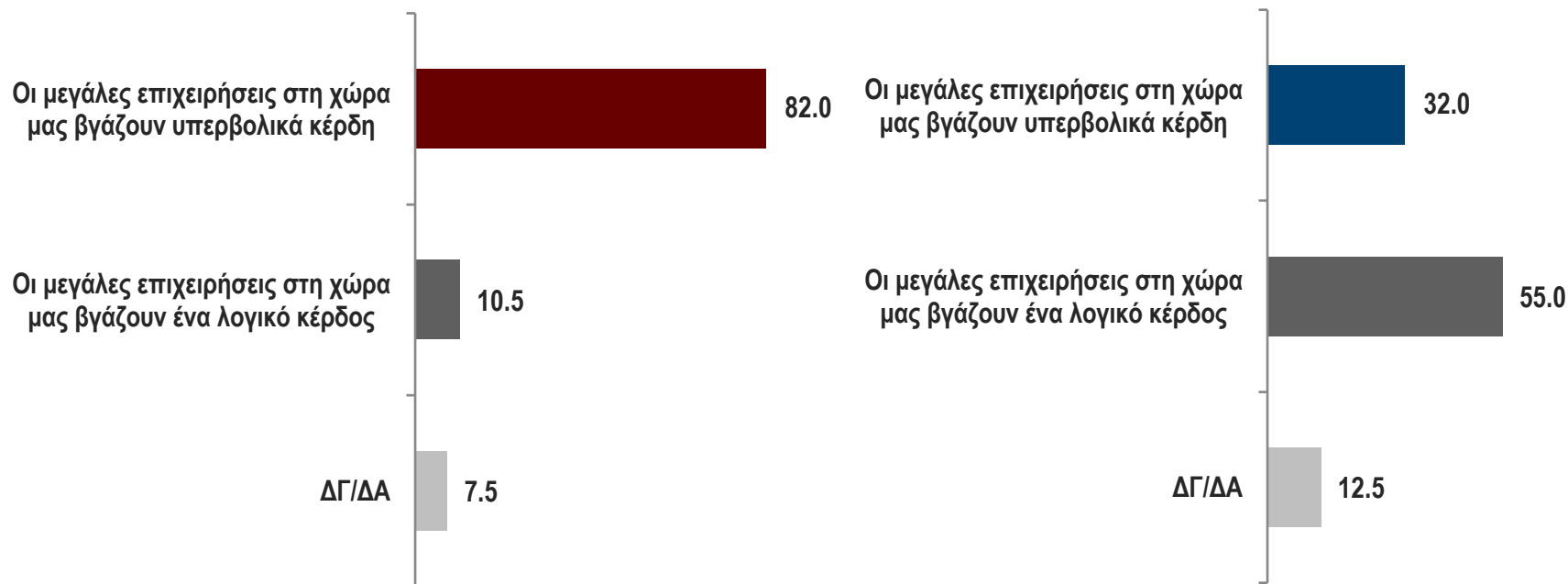
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (3)

Από τις παρακάτω φράσεις, παρακαλώ πείτε μου ποια ταιριάζει περισσότερο στα δικά σας πιστεύω - έστω κι αν καμία από τις δύο δεν είναι απόλυτα σωστή.

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

Οι μεγάλες επιχειρήσεις

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (4)

Από τις παρακάτω φράσεις, παρακαλώ πείτε μου ποια ταιριάζει περισσότερο στα δικά σας πιστεύω - έστω κι αν καμία από τις δύο δεν είναι απόλυτα σωστή.

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

Η βία

Κάθε μορφή βίας είναι καταδικαστέα. Μόνο η αστυνομία μπορεί να κάνει χρήση βίας και μόνο σύμφωνα με τους νόμους του κράτους

Ορισμένες φορές οι πολίτες δικαιούνται να κάνουν χρήση της βίας όταν έχει εξαντληθεί κάθε περιθώριο για να βρουν το δίκιο τους

ΔΓ/ΔΑ

11.0

Κάθε μορφή βίας είναι καταδικαστέα. Μόνο η αστυνομία μπορεί να κάνει χρήση βίας και μόνο σύμφωνα με τους νόμους του κράτους

Ορισμένες φορές οι πολίτες δικαιούνται να κάνουν χρήση της βίας όταν έχει εξαντληθεί κάθε περιθώριο για να βρουν το δίκιο τους

ΔΓ/ΔΑ

2.5

Η τρομοκρατία

Η τρομοκρατία δεν πρέπει να γίνεται ανεκτή στη σημερινή κοινωνία και πρέπει να τιμωρείται παραδειγματικά

Η τρομοκρατία στην Ελλάδα, κάποιες φορές, εκφράζει την κοινωνική αδικία

ΔΓ/ΔΑ

7.0

Η τρομοκρατία δεν πρέπει να γίνεται ανεκτή στη σημερινή κοινωνία και πρέπει να τιμωρείται παραδειγματικά

Η τρομοκρατία στην Ελλάδα, κάποιες φορές, εκφράζει την κοινωνική αδικία

ΔΓ/ΔΑ

0.5

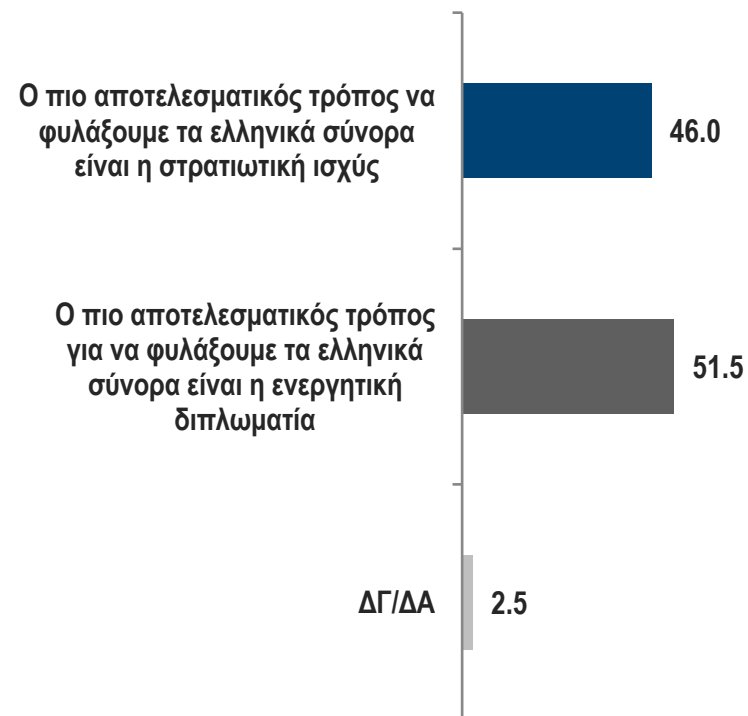
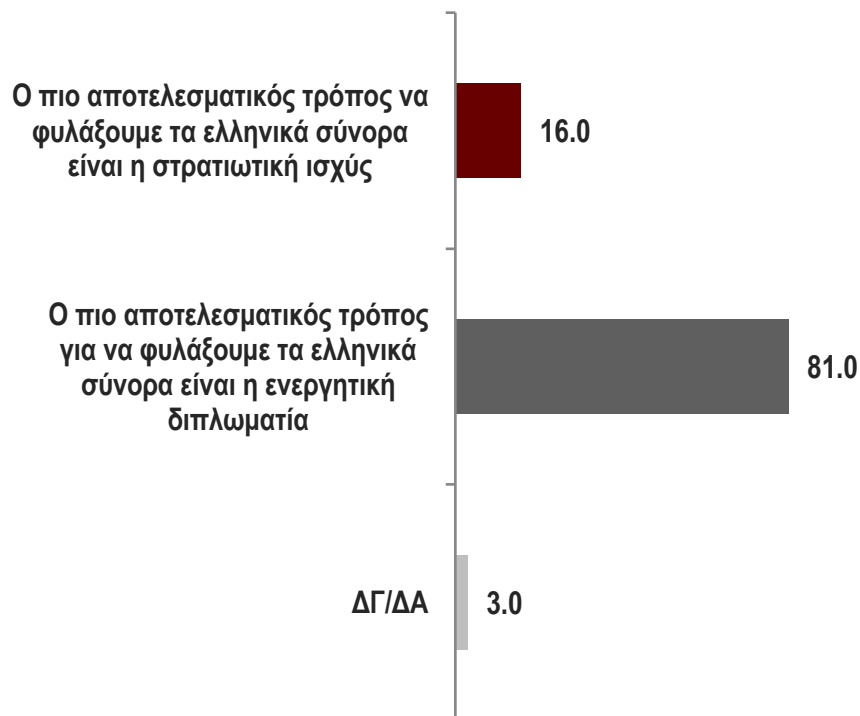
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (5)

Από τις παρακάτω φράσεις, παρακαλώ πείτε μου ποια ταιριάζει περισσότερο στα δικά σας πιστεύω - έστω κι αν καμία από τις δύο δεν είναι απόλυτα σωστή.

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

Τα ελληνικά σύνορα

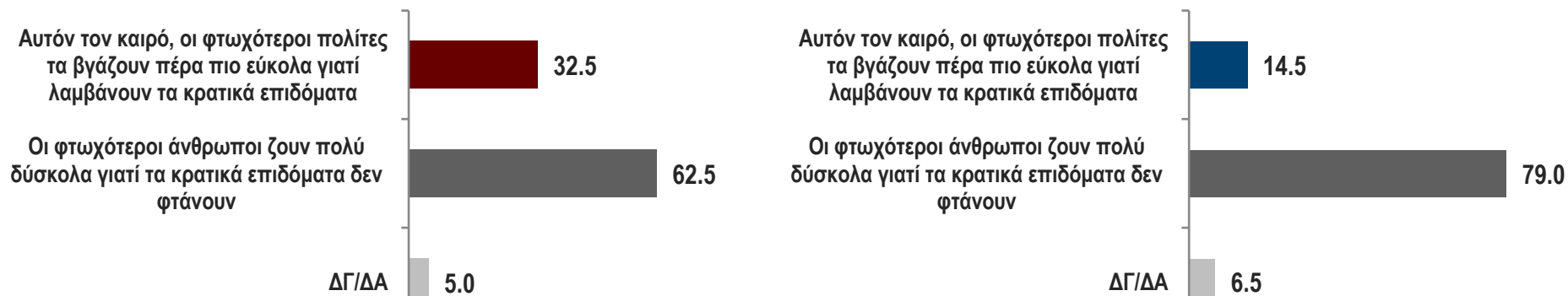
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (6)

Από τις παρακάτω φράσεις, παρακαλώ πείτε μου ποια ταιριάζει περισσότερο στα δικά σας πιστεύω - έστω κι αν καμία από τις δύο δεν είναι απόλυτα σωστή.

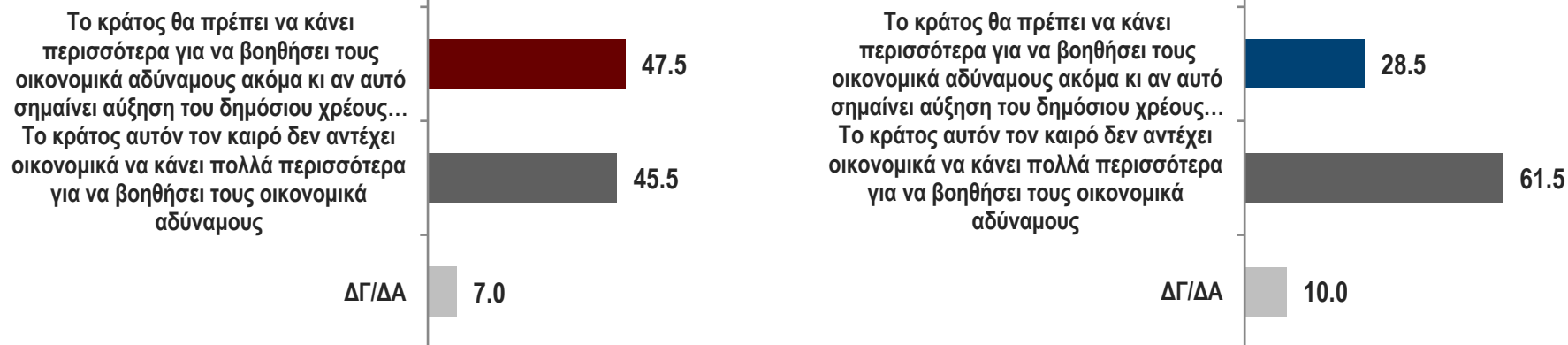
Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

Οικονομικά αδύναμοι (1)

Οικονομικά αδύναμοι (2)

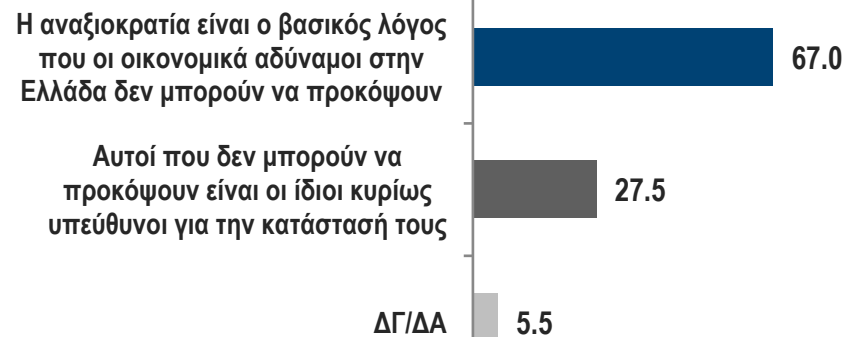
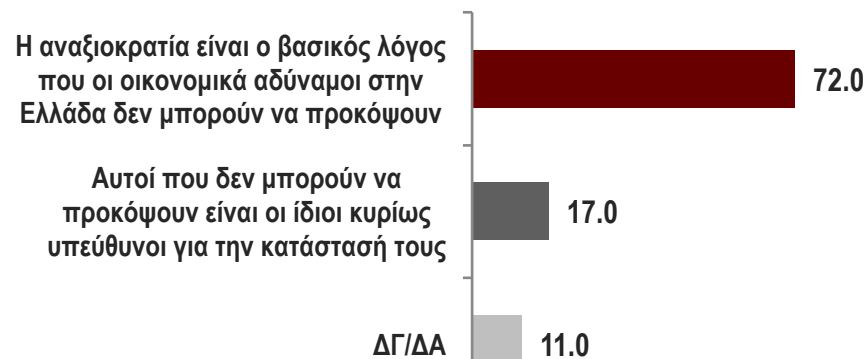
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (7)

Από τις παρακάτω φράσεις, παρακαλώ πείτε μου ποια ταιριάζει περισσότερο στα δικά σας πιστεύω - έστω κι αν καμία από τις δύο δεν είναι απόλυτα σωστή.

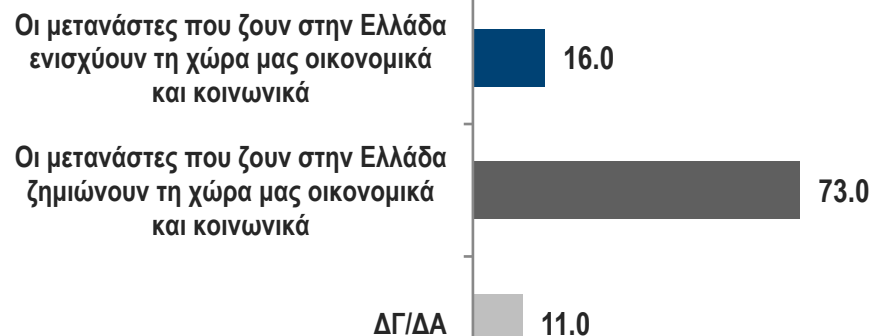
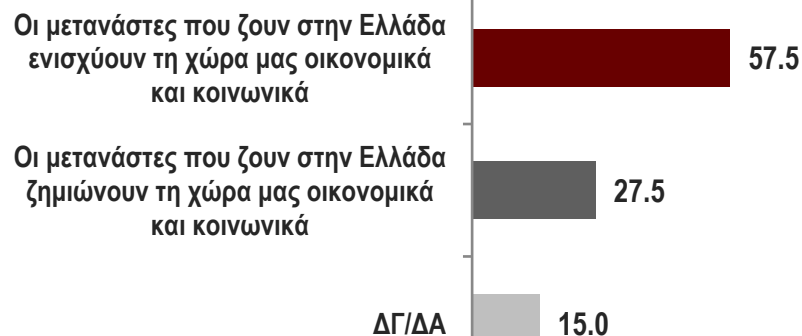
Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

Οικονομικά αδύναμοι (3)

Οι μετανάστες

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (8)

Από τις παρακάτω φράσεις, παρακαλώ πείτε μου ποια ταιριάζει περισσότερο στα δικά σας πιστεύω - έστω κι αν καμία από τις δύο δεν είναι απόλυτα σωστή.

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

Η ομοφυλοφιλία

Η ομοφυλοφιλία πρέπει να είναι ανεκτή από την κοινωνία

82.0

Η ομοφυλοφιλία πρέπει να αντιμετωπίζεται με επιφύλαξη από την κοινωνία

14.0

ΔΓ/ΔΑ

4.0

Η ομοφυλοφιλία πρέπει να είναι ανεκτή από την κοινωνία

57.5

Η ομοφυλοφιλία πρέπει να αντιμετωπίζεται με επιφύλαξη από την κοινωνία

37.5

ΔΓ/ΔΑ

5.0

Η πίστη στον Θεό

Είναι απαραίτητο να πιστεύει κανείς στον Θεό για να είναι άνθρωπος με ήθος και αξίες

15.0

Δεν είναι απαραίτητο να πιστεύει κανείς στον Θεό για να είναι άνθρωπος με ήθος και αξίες

84.0

ΔΓ/ΔΑ

1.0

Είναι απαραίτητο να πιστεύει κανείς στον Θεό για να είναι άνθρωπος με ήθος και αξίες

41.0

Δεν είναι απαραίτητο να πιστεύει κανείς στον Θεό για να είναι άνθρωπος με ήθος και αξίες

57.0

ΔΓ/ΔΑ

2.0

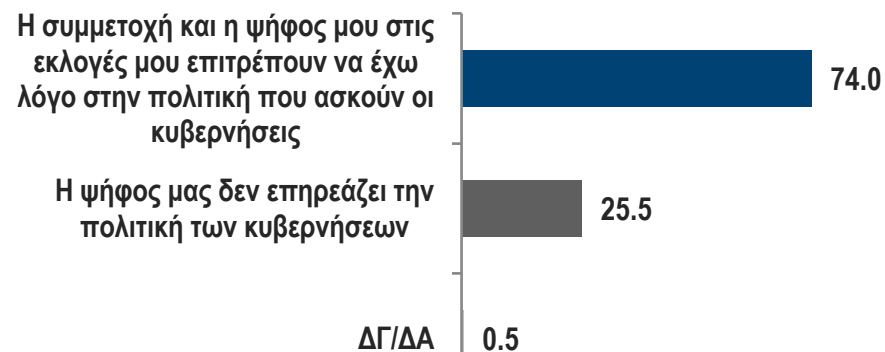
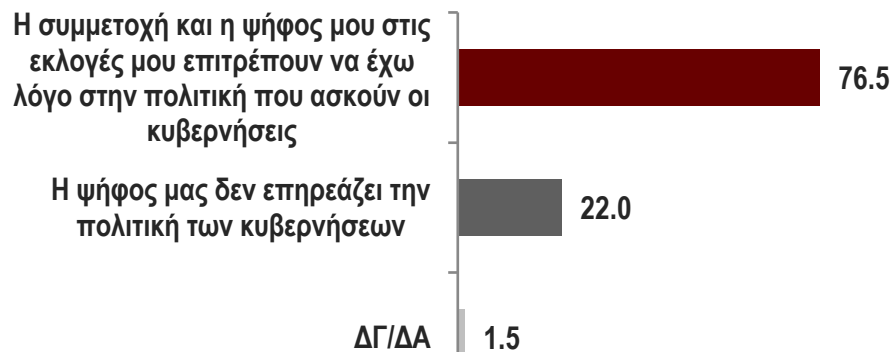
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ (9)

Από τις παρακάτω φράσεις, παρακαλώ πείτε μου ποια ταιριάζει περισσότερο στα δικά σας πιστεύω - έστω κι αν καμία από τις δύο δεν είναι απόλυτα σωστή.

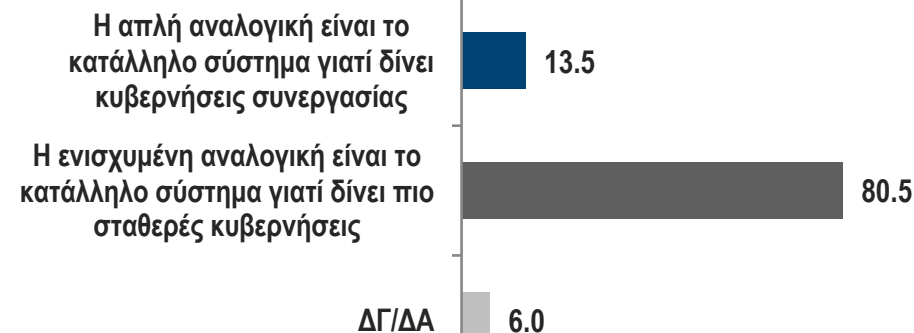
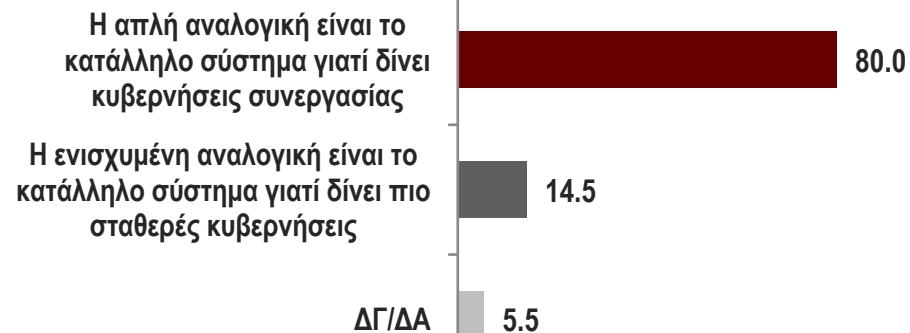
Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

Η ψήφος

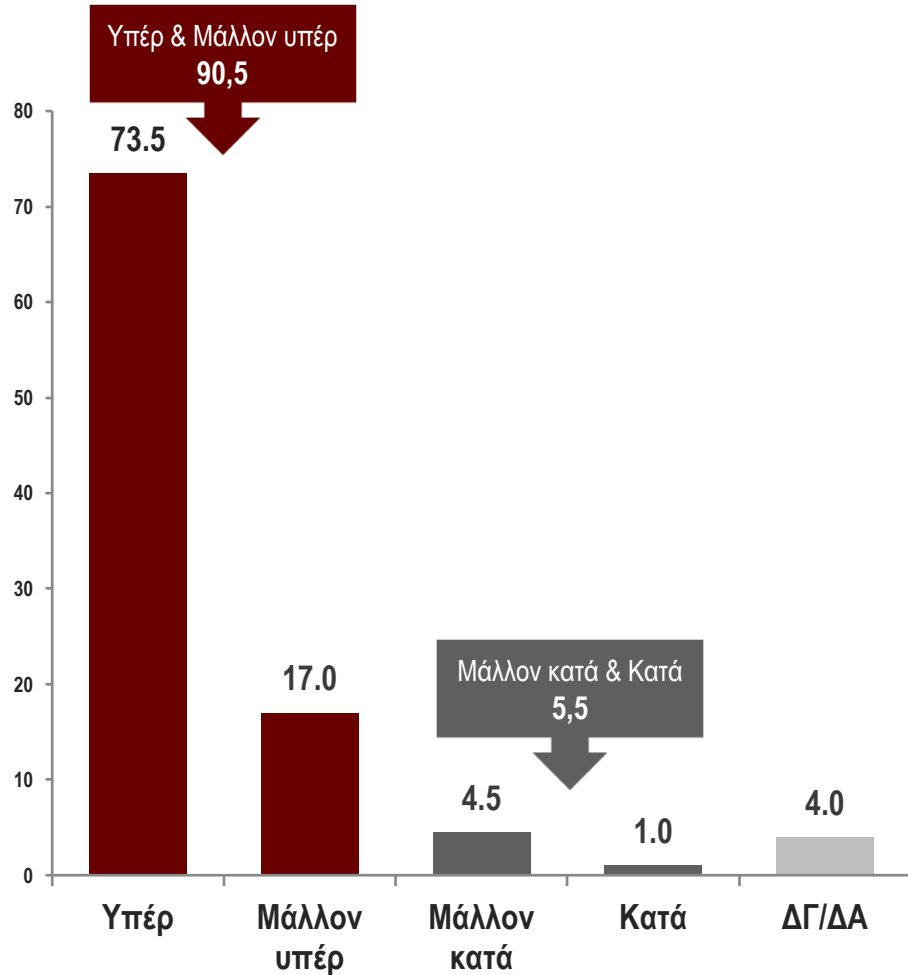
Το εκλογικό σύστημα

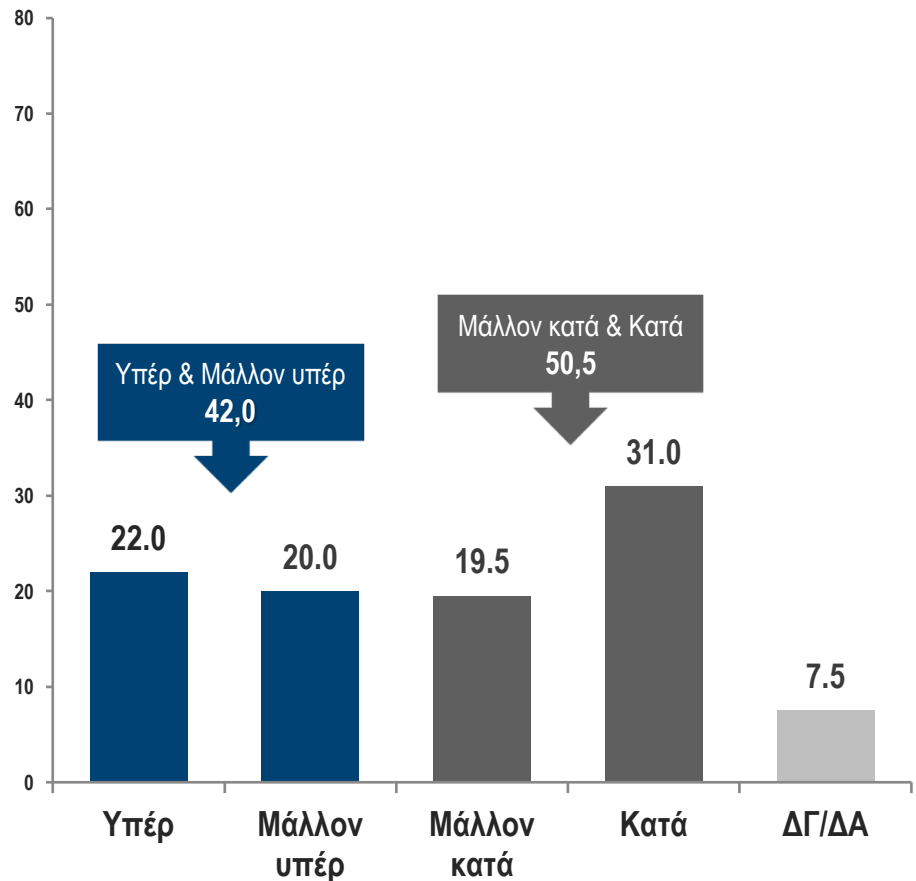
ΑΠΟΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΛΗ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Εσείς είστε υπέρ ή κατά της απλής αναλογικής στις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (δημοτικές και περιφερειακές);

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

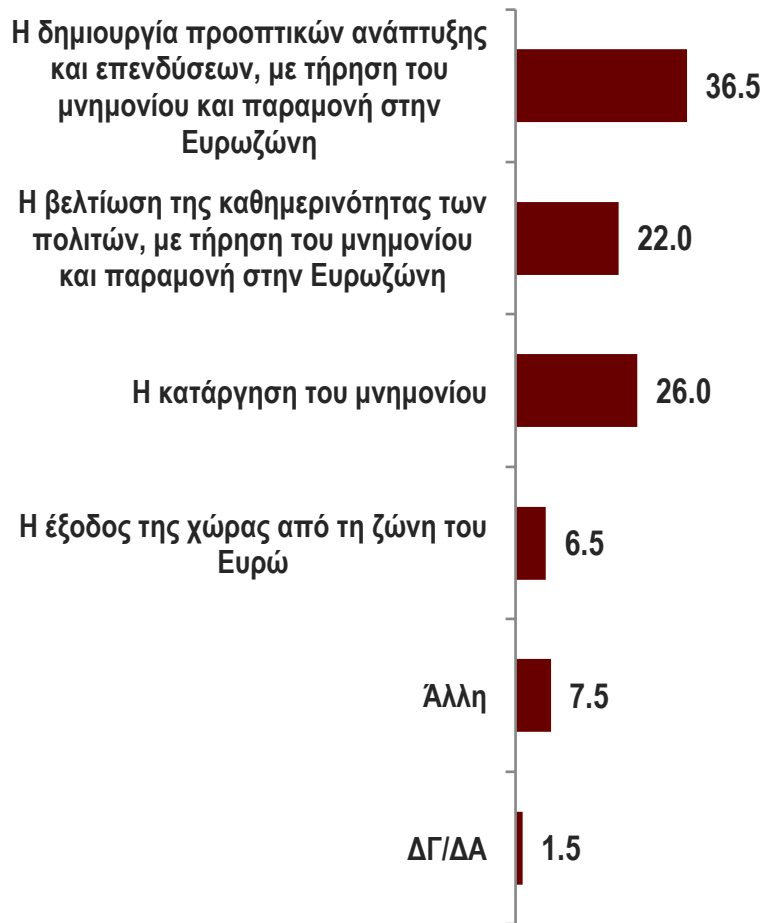
Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

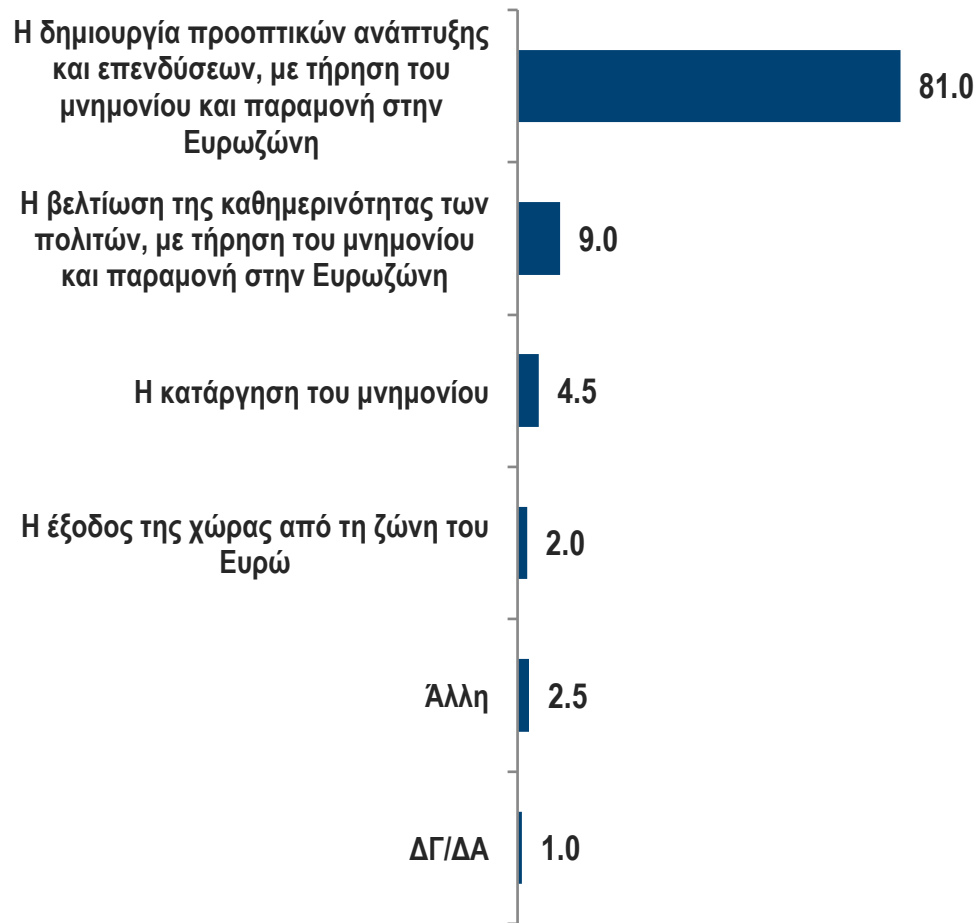
Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Ποια από τις παρακάτω, πρέπει να είναι η κεντρική επιδίωξη της χώρας σήμερα;

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

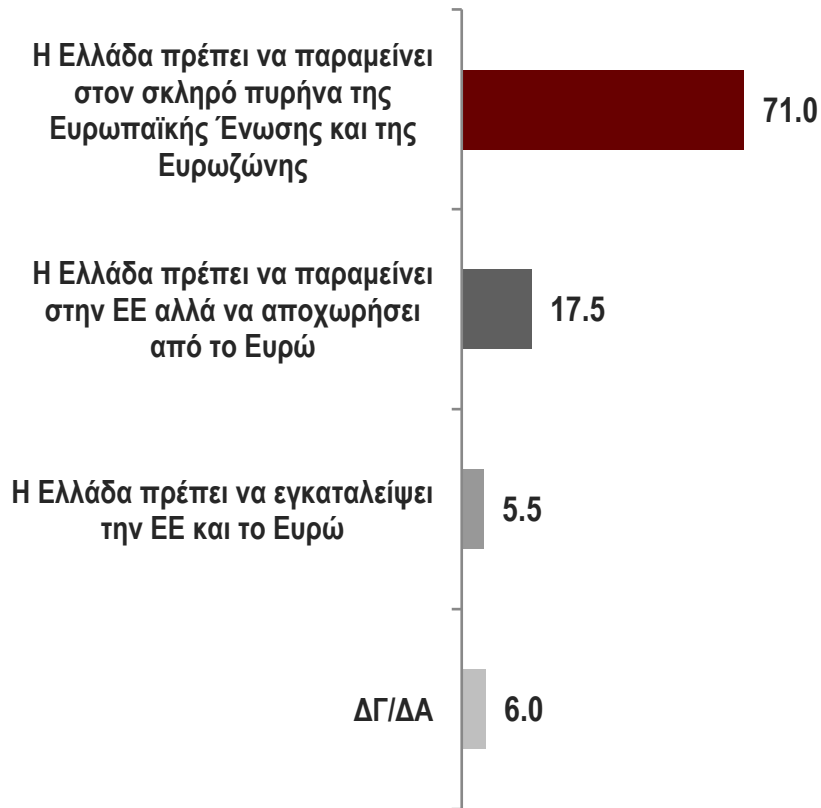
Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

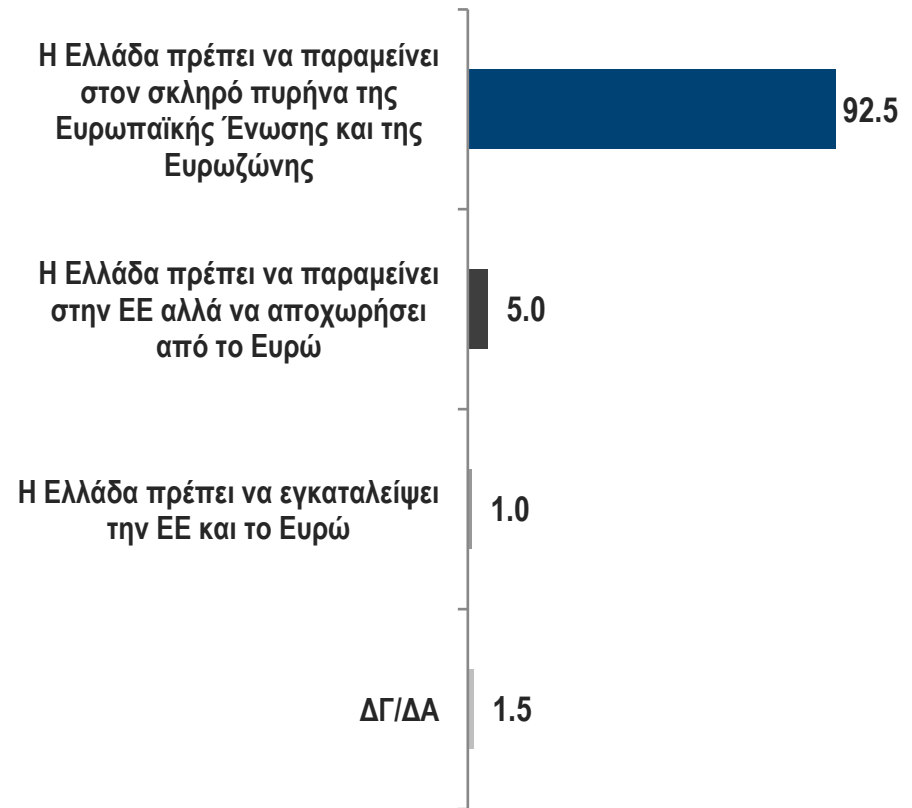
Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Ποια είναι η άποψή σας για τη διεθνή θέση της Ελλάδας;

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

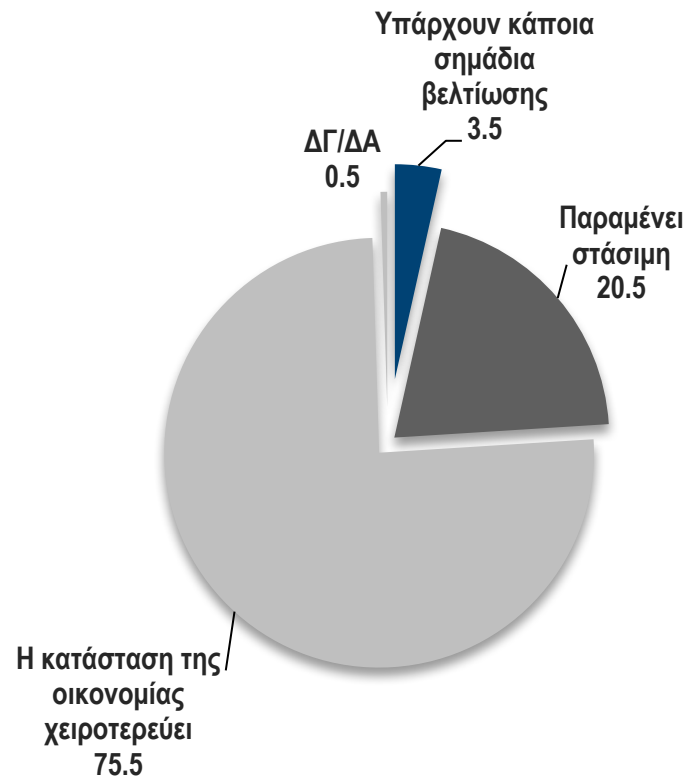
ΑΠΟΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ποια είναι η άποψή σας για την πορεία της ελληνικής οικονομίας;

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

ΔΗΜΟΦΙΛΕΣΤΕΡΕΣ ΧΩΡΕΣ-ΣΥΜΜΑΧΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

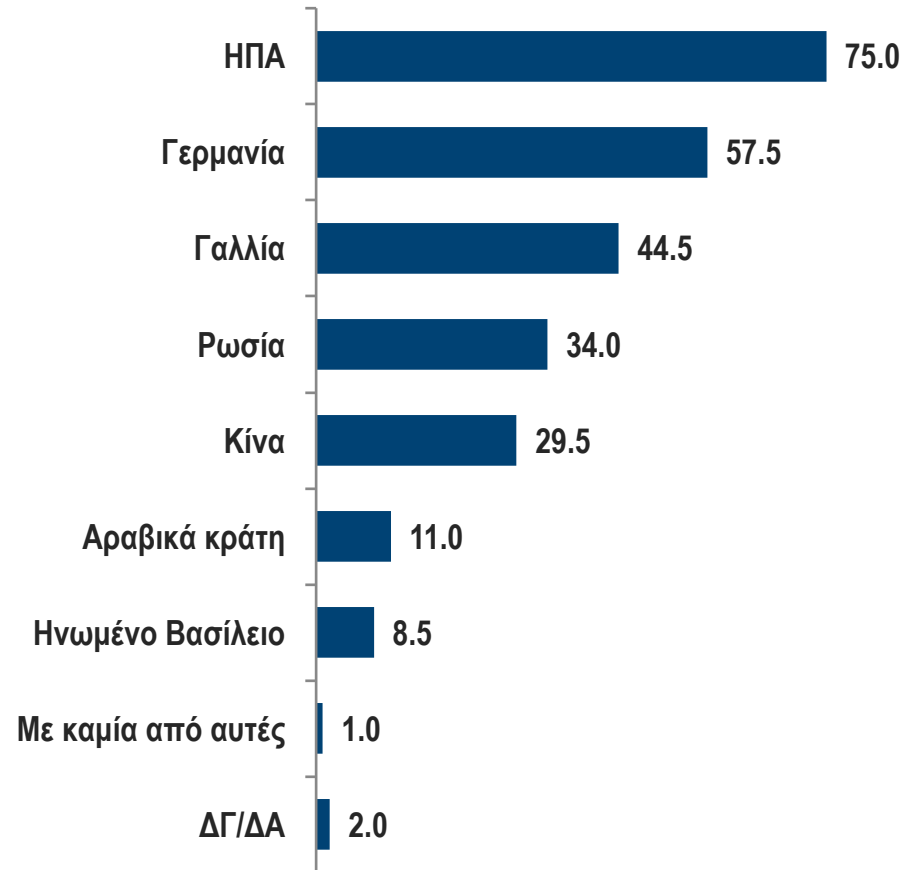
Αυτή την περίοδο, με ποια ή ποιες χώρες από τις παρακάτω θα πρέπει να είναι σύμμαχος η Ελλάδα;

ΕΩΣ 3 ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

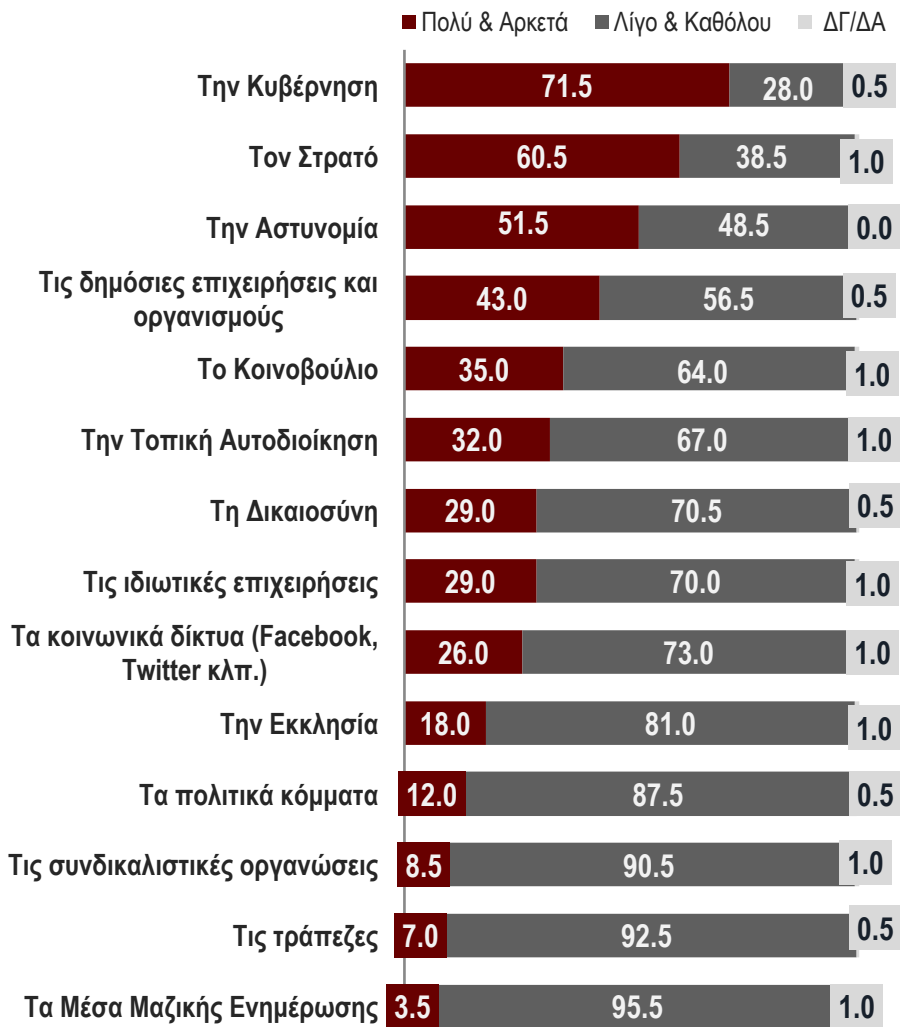
Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

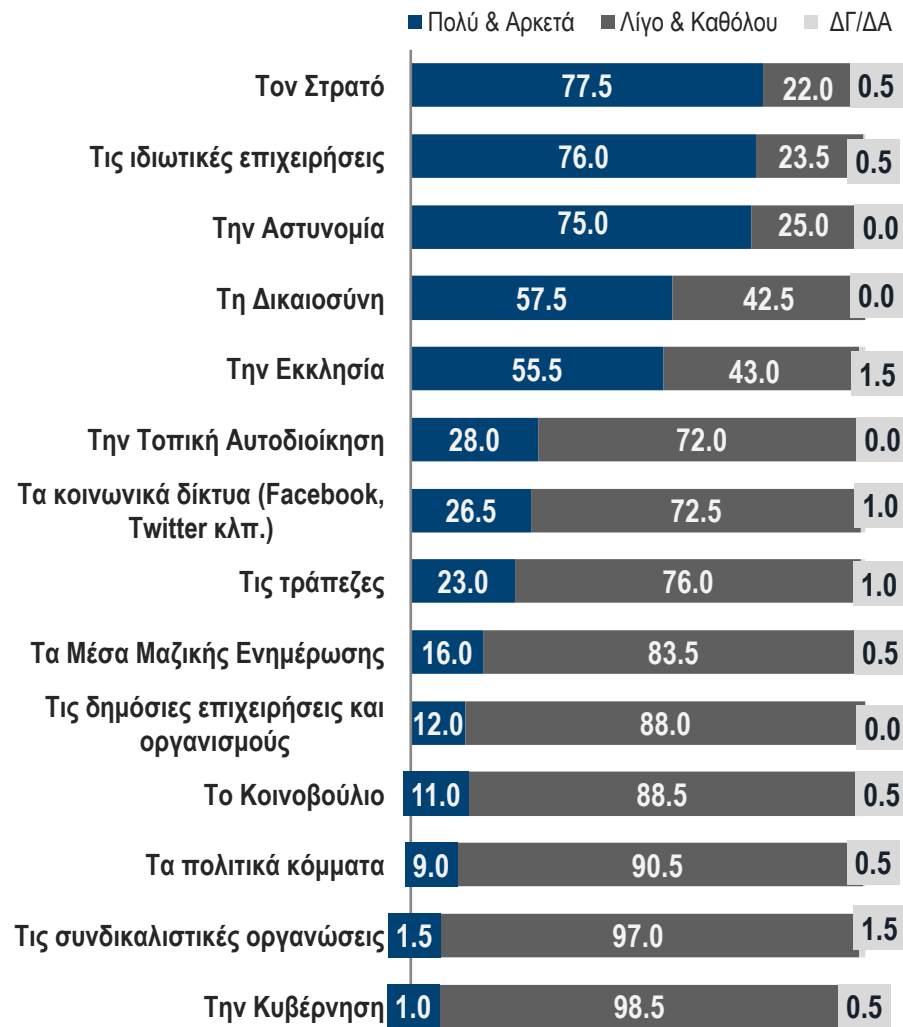
ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Πόσο εμπιστεύεστε κάθε έναν από τους παρακάτω θεσμούς της ελληνικής πολιτείας;

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

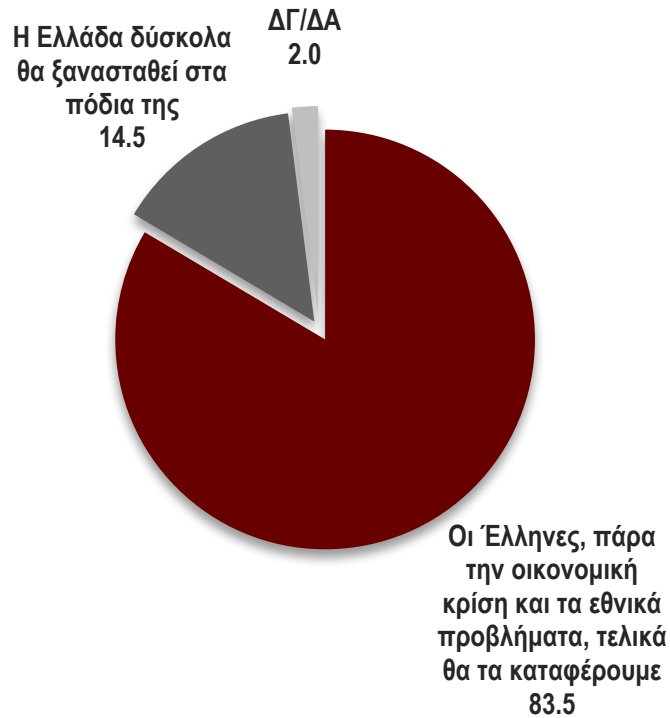
Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

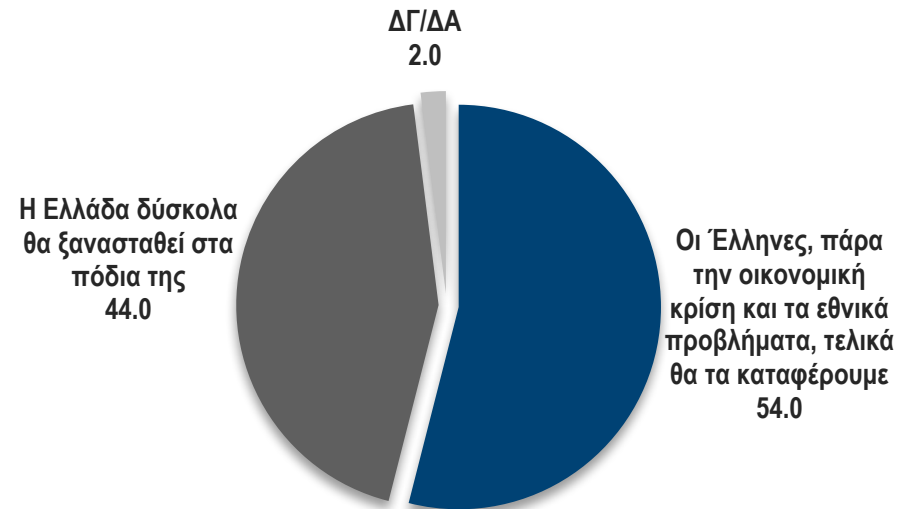
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Με ποια από τις δύο απόψεις συμφωνείτε περισσότερο;

Υποστηρικτές Α. Τσίπρα

Υποστηρικτές Κ. Μητσοτάκη

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ Α. ΤΣΙΠΡΑ VS ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Η Διαίρεση Αριστερά-Δεξιά και ο «Εθνικός Κορμός»

Ο διαχωρισμός Αριστερά - Δεξιά καταγράφει 230 χρόνια πολιτικής ιστορίας, τόσα έχουν περάσει από τον Αύγουστο του 1789, στη Γαλλία, όταν οι υποστηρικτές του Παλαιού Καθεστώτος κατέλαβαν τη δεξιά πλευρά της Εθνικής Συντακτικής Συνέλευσης, ενώ στην αριστερή στοιχήθηκαν οι αντίπαλοι της Μοναρχίας και υπέρμαχοι της Επανάστασης και του κοσμικού – Νέου Καθεστώτος. Παρά την παλαιότητά του, τις μεταβολές του περιεχομένου του, την αμφισβήτηση της ισχύος του ανά τις εποχές και τους αιώνες, ο διαχωρισμός αυτός φαίνεται ακλόνητος. Στην Ελλάδα, χώρα που μετρά σχεδόν μια δεκαετία οικονομικής επιτροπείας και κοινωνικών κλυδωνισμών, η διαίρεση Αριστερά-Δεξιά απέκτησε πάλι νόημα μετά από χρόνια πολιτικής σύγκρουσης για το «κέντρο».

Τσίπρας και Μητσοτάκης ηγούνται των παράτάξεών τους με ρεαλισμό που αποφεύγει το απόλυτο «άσπρο- μαύρο» (π.χ. υιοθέτηση του 3^{ου} Μνημονίου, οικονομικός και κοινωνικός φιλελευθερισμός), οι υποστηρικτές τους, ωστόσο, εμφανίζονται με κάθετες, διακριτές και αντίθετες θέσεις.

Εν αρχή είναι η διάθεση ή – τουλάχιστον - η ιδεολογία είναι και θέμα διάθεσης: οι υποστηρικτές του Α. Τσίπρα δηλώνουν *ικανοποιημένοι από τη ζωή στην περιοχή που κατοικούν (72,5%), έχουν ελπίδα και πιστεύουν, στη συντριπτική πλειοψηφία τους (83,5%), ότι οι Έλληνες θα τα καταφέρουμε παρά την οικονομική κρίση και τα εθνικά προβλήματα*. Οι υποστηρικτές του Κ. Μητσοτάκη, από την άλλη, νιώθουν *ανασφάλεια (47%) και θυμό (36,5%), έχουν δυσaréσκεια από τη ζωή στην περιοχή τους (45%) και είναι απαισιόδοξοι ως προς τη δυνατότητα της χώρας να ξανασταθεί στα πόδια της (44%)*.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ Α. ΤΣΙΠΡΑ VS ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Η Διαίρεση Αριστερά-Δεξιά και ο «Εθνικός Κορμός»

Στον πυρήνα της ιδεολογικής τοποθέτησης των υποστηρικτών των δύο αρχηγών συναντά κανείς ζητήματα που έχουν πυροδοτήσει - επί αιώνες - την πολιτική αντιπαράθεση μεταξύ Αριστεράς και Δεξιάς: οι υποστηρικτές του Α. Τσίπρα είναι υπέρ της *κοσμικότητας του Κράτους* (προτάσσουν τον διαχωρισμό Εκκλησίας – Κράτους) και του *κοινωνικού φιλελευθερισμού* (γάμος μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου), ενώ, αντίθετα, οι υποστηρικτές του Κ. Μητσοτάκη είναι υπέρ της *ελεύθερης αγοράς* και των *ιδιωτικοποιήσεων της δημόσιας περιουσίας*. Οι μεν είναι υπέρ του Κράτους (έχει συχνά καλύτερα αποτελέσματα από ό,τι πιστεύει ο περισσότερος κόσμος) και της *κρατικής παρέμβασης στην αγορά* (προστατεύει το δημόσιο συμφέρον), οι δε *απορρίπτουν το Κράτος ως αναποτελεσματικό και σπάταλο* και προτάσσουν την *αυτορρύθμιση της αγοράς* μακριά από κρατικές παρεμβάσεις.

Η μετανάστευση, το εκλογικό σύστημα, η κατάσταση της οικονομίας και οι θεσμοί είναι, επίσης, θεματολογία μιας παμπάλαιας σύγκρουσης που αναβιώνει στη χώρα μας: για τους υποστηρικτές του πρωθυπουργού, οι *μετανάστες που ζουν στην Ελλάδα ενισχύουν τη χώρα οικονομικά και κοινωνικά*, για τους υποστηρικτές του κ. Μητσοτάκη, οι *μετανάστες που ζουν στην Ελλάδα ζημιώνουν τη χώρα οικονομικά και κοινωνικά*. Οι μεν είναι υπέρ της *απλής αναλογικής* γιατί *δίνει κυβερνήσεις συνεργασίας*, οι δε είναι υπέρ της *ενισχυμένης αναλογικής* γιατί *δίνει πιο σταθερές κυβερνήσεις*. Η οικονομία δείχνει σημάδια *βελτίωσης* λένε οι μεν, η κατάσταση της οικονομίας χειροτερεύει λένε οι δε.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ Α. ΤΣΙΠΡΑ VS ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Η Διαίρεση Αριστερά-Δεξιά και ο «Εθνικός Κορμός»

Οι υποστηρικτές και των δύο αρχηγών θεωρούν τον *στρατό* και την *αστυνομία* θεσμούς απαραίτητους για να έχει ένα κράτος υπόσταση, και τους εμπιστεύονται εξίσου. Αυτός, όμως, είναι και ο μοναδικός κοινός τόπος ως προς τον βαθμό της εμπιστοσύνης των μεν και των δε στους θεσμούς της Ελληνικής Πολιτείας. Οι αποκλίσεις στην εμπιστοσύνη που δείχνουν οι δυο πλευρές στην κυβέρνηση, στις ιδιωτικές και στις δημόσιες επιχειρήσεις, στις τράπεζες, στα ΜΜΕ, στο Κοινοβούλιο, στη Δικαιοσύνη και στην Εκκλησία, στοιχειοθετούν χάσμα και εξηγούν γιατί μεταξύ αυτής της κυβέρνησης και αυτής της αντιπολίτευσης δεν μπορεί να υπάρξει συναίνεση. Στη συνείδηση των υποστηρικτών, η ατζέντα του αρχηγού τους, δηλαδή, η θεματολογία που επιλέγει ο αρχηγός για να κατευθύνει την πολιτική αντιπαράθεση, φαίνεται να προηγείται της ίδιας της αναγκαιότητας του θεσμού.

Παρά τις κάθετες, αντιδιαμετρικές απόψεις των υποστηρικτών του Α. Τσίπρα και του Κ. Μητσοτάκη φαίνεται ότι η κατάσταση της χώρας, τα τελευταία χρόνια, έχει δημιουργήσει έναν «εθνικό κορμό» που τοποθετείται με τον ίδιο τρόπο απέναντι στα μεγάλα ζητήματα. Και οι δύο πλευρές αναγνωρίζουν ότι το κοινωνικό κράτος έχει φτάσει στα όριά του και αδυνατεί να προσφέρει στήριξη στους οικονομικά αδύναμους. *Ανεργία, ανέχεια- φτώχεια, δομές υγείας και διαφθορά στη δημόσια ζωή* είναι τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην περιοχή τους τόσο οι μεν όσο και οι δε. *Η αναξιοκρατία είναι ο βασικός λόγος που οι οικονομικά αδύναμοι στην Ελλάδα δεν μπορούν να προκόψουν*, συμφωνούν εξίσου και οι δύο πλευρές. Για την αντιμετώπισή αυτών των προβλημάτων, φαίνεται να έχει εφαρμογή το κινέζικο δόγμα του Ντενγκ Ξισιάο Πινγκ «άσπρη γάτα,μαύρη γάτα, δεν έχει σημασία, αρκεί να πιάνει τα ποντίκια».

Η διεθνής θέση της χώρας είναι ένας άλλος κοινός τόπος : *Η Ελλάδα πρέπει να παραμείνει στον σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης* υποστηρίζει το 71% των υποστηρικτών Τσίπρα και το 92,5% των υποστηρικτών Μητσοτάκη, ενώ συμμαχίες πρέπει να υπάρχουν με τις ΗΠΑ, τη Γαλλία, τη Ρωσία, την Κίνα και τη Γερμανία, δηλαδή η Ελλάδα πρέπει να επιλέξει ισχυρούς εταίρους ανεξάρτητα από το ιδεολογικό τους βάρος.